

2013-06-18

B E S L U T

Verkställande direktören för
Denar Exchange Guld & Travel AB
Claesgatan 6
214 26 MALMÖ

FI Dnr 13-922
Delgivning nr 1

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 787 80 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Föreläggande att upphöra med betaltjänstverksamhet och föreläggande att vidta rättelse

Finansinspektionens beslut

1. Finansinspektionen förelägger Denar Exchange Guld & Travel AB (556858-2760) att vid vite om 200 000 kr upphöra med den betaltjänstverksamhet som drivs utan tillstånd i samband med valutaväxlingar.

(8 kap. 24 § första stycket och 25 § lag (2010:751) om betaltjänster)

2. Verksamheten med betaltjänster i samband med valutaväxlingar ska vara avvecklad senast tre veckor från dagen för detta beslut.
3. Finansinspektionen förelägger Denar Exchange Guld & Travel AB (556858-2760) att vidta rättelse senast den 31 juli 2013 beträffande företagets efterlevnad av i lag (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

De rättelser som ska vidtas består i att upprätta en verksamhetsanpassad riskbedömning, vidta åtgärder för att uppnå kundkännedom, anpassa penningtvättsinstruktionen till företagets verksamhet, granska och rapportera misstänkta transaktioner samt att utbilda personalen i penningtvätt avseende valutaväxlingen.

(10 § 2 punkten och 11 § första stycket lag (1996:1006) om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet)

4. Beslutet enligt punkten 1, 2 och 3 ska gälla omedelbart.

(8 kap. 26 § fjärde stycket lag (2010:751) om betaltjänster samt 11 § andra stycket lag (1996:1006) om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet)

Hur man överklagar, se bilaga.

Bakgrund

Denar Exchange Guld & Travel AB (556858-2760), (företaget) är registrerat hos Finansinspektionen som finansiellt institut med verksamhet valutaväxling i enlighet med 2 § andra stycket lagen (1996:1006) om anmälningsskyldighet avseende viss finansiell verksamhet (anmälningslagen).

Företaget är även registrerat som betaltjänstombud i enlighet med 3 kap. 26 § lag (2010:751) om betaltjänster (betaltjänstlagen) och förmedlar penningöverföringar. Företaget är också uppdragstagare och förmedlar fakturabetalningar åt ett kreditmarknadsbolag.

Av 1 kap. 2 § 4 och 18 lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (penningtvättslagen) följer att denna lag gäller i företagets verksamhet.

Finansinspektionen har genomfört ett annonserat platsbesök hos företaget den 11 februari 2013 i syfte att undersöka hur företaget följer penningtvättregelverken.

Efter platsbesöket skickades en avstämningsskrivelse till företaget som företaget gavs möjlighet att yttra sig över senast den 15 mars 2013. Bolaget inkom med ett yttrande över avstämningsskrivelsen den 12 april 2013. I yttrandet uppgav företaget via sitt ombud att man avser att uppdatera sina skriftliga instruktioner och rutiner.

Föreläggande att upphöra med betaltjänst

Under platsbesöket framkom att företaget erbjuder kunder att växla pengar genom att kunden överför pengar till företagets bankkonto och sedan hämtar ut motsvarande belopp i annan valuta i kontanter.

Ett förfarande som innebär att en kund genom kontoöverföring kan få ut kontanter är en form av betaltjänst som träffas av definitionerna i 1 kap. 2 § 1 och 5 betaltjänstlagen. De handlar dels om tjänster som gör det möjligt att sätta in på och ta ut kontanter från ett betalkonto och dels om tjänster där medel tas emot från en betalare, utan att något betalkonto öppnas, utslutande för att överföra motsvarande belopp till en mottagare. Det är enligt huvudregeln i 2 kap. 1 § betaltjänstlagen tillståndspliktigt att tillhandahålla betaltjänster. Företaget saknar tillstånd att erbjuda betaltjänster.

Finansinspektionens bedömning

Genom att erbjuda kunder att växla pengar genom transaktioner över bankkonto tillhandahåller företaget en tillståndspliktig betaltjänst. Detta

har företaget inte tillstånd till. Företaget får endast erbjuda valutaväxling som sker kontanter mot kontanter.

Finansinspektionen ska enligt 8 kap. 24 § första stycket betaltjänstlagen förelägga den som driver verksamhet som omfattas av betaltjänstlagen utan att vara berättigad till det att upphöra med verksamheten. Företaget ska därför föreläggas att upphöra med den tillståndspliktiga verksamheten.

Av 8 kap. 25 § framgår att ett föreläggande får förenas med vite. Finansinspektionen bedömer i detta fall att det är lämpligt att förena föreläggandet med vite.

Ett vite ska bestämmas till ett belopp så att föreläggandet kan antas bli verkningsfullt. Enligt uppgifter från Skatteverket redovisade företaget en icke momspliktig försäljning med 207 607 723 kr under 2012 och mot den bakgrunden bestäms vitesbeloppet till skäliga 200 000 kr.

För att förtroendet för den finansiella marknaden ska upprätthållas är det angeläget att finansiella företag, som valutaväxlingsföretag, inte driver tillståndspliktig verksamhet utan att ha tillstånd till det. Därför är det angeläget att föreläggandet att upphöra med den tillståndspliktiga verksamheten ska gälla omedelbart. Det får dock i detta fall anses skäligt att företaget ges viss tid att slutföra redan mottagna och accepterade valutaväxlingsuppdrag. Denna tidsfrist bör dock inte vara längre än tre veckor från mottagandet av detta beslut. Under denna tid bör företaget kunna slutföra växlingsuppdrag där kontoinsättningen har mottagits av företaget före mottagandet beslutet.

Föreläggande att vidta rättelse avseende brister i penningtvättshanteringen

Riskbedömning

Ett företag som är registrerat hos Finansinspektionen enligt anmälningslagen ska bedöma risken för att företaget utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism. Riskbedömningen ska innehålla en analys av företagets kunder, produkter och tjänster samt andra för verksamheten relevanta faktorer såsom distributionskanal och geografiskt område. Detta framgår av 2 kap. 3 § Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2009:1) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (FFFS 2009:1).

Företaget har vid den granskning Finansinspektionen gjort inte förmått visa att det har gjort en sådan riskbedömning som avses i 2 kap. 3 § FFFS 2009:1.

Finansinspektionens bedömning

Eftersom företaget inte har förmått visa att det gjort en sådan riskbedömning som avses i 2 kap. 3 § FFFS 2009:1, bedömer Finansinspektionen att företaget inte uppfyller kravet i nämnda paragraf.

Interna regler för åtgärder mot penningtvätt mm.

Ett företag som är registrerat hos Finansinspektionen enligt anmänningslagen ska ha fastställda interna regler för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Företagets rutiner ska utgå från dess verksamhet och riskbedömning, dvs vara verksamhetsanpassade. Detta framgår av 5 kap. 1 § penningtvättslagen och 3 kap. 1 och 2 §§ FFFS 2009:1.

Den penningtvättsinstruktion (instruktionen) som överlämnades till Finansinspektionen under platsbesöket är inte verksamhetsanpassad. Instruktionen hänvisar bland annat till Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd mot penningtvätt och finansiering av särskilt allvarlig brottslighet (FFFS 2005:5), denna ersattes 2009 med FFFS 2009:1. I företagets instruktion hänvisas även på ett flertal ställen till "Värnhems Juveler Aktiebolag" vilket antyder att instruktionen inte har tagits fram för företaget utan är en kopia av ett annat bolags instruktion.

Vid platsbesöket kunde Finansinspektionen konstatera att företagets rutiner i praktiken och den skriftliga instruktionen inte överensstämmer vad avser till exempel beloppsbegränsningar och identitetskontroll. Under platsbesöket uppgavs att

[redacted] Denna information saknas i den skriftliga instruktionen där det i stället står att [redacted]

[redacted] Enligt instruktionen ska identitetshandlingen kopieras och kopian ska alltid vidimeras och signeras av den som utfört kontrollen med angivande för datum av kontrollen. Vidare ska det enligt instruktionen vid identitetskontroll undersökas att kundens namnteckning överensstämmer med identitetshandlingens. Sådana signaturer saknas på de dokument som Finansinspektionen fått ta del av. Det går därmed bland annat inte att fastställa om det är samma person som växlat pengar som personen på identitetshandlingen genom att jämföra signaturen.

Kunder som växlar lägre belopp registreras som "Walk-In customer" med bara tid, belopp och valuta. Eftersom personinformation saknas om dessa kunder var det inte möjligt att kontrollera hur företaget följer de skriftliga rutinerna i instruktionen avseende beloppsbegränsningar och identitetskontroll.

Finansinspektionens bedömning

Finansinspektionens samlade bedömning är att företagets penningtvättsinstruktion inte är verksamhetsanpassad och heller inte följs i alla delar.

Företagets rutiner avseende kundkännedom

Ett företag som är registrerat hos Finansinspektionen enligt anmälningslagen ska (1) vid etablering av affärsförbindelse, eller (2) vid transaktioner som uppgår till 15 000 euro eller mer, eller som tillsammans med andra transaktioner uppgår till detta belopp, eller (3) om det finns misstanke om penningtvätt eller finansiering av terrorism, kontrollera (a) kundens identitet, (b) om det finns någon annan huvudman, och (c) vilket syfte och art kunden har med affärsförbindelsen. Detta framgår av 2 kap. 2 och 3 §§ penningtvättilagen. I 4 kap. FFFS 2009:1 finns ytterligare regler för vilka skyldigheter företaget har att uppnå kundkännedom.

Med affärsförbindelse menas en affärsmässig förbindelse som när kontakten etableras förväntas ha en viss varaktighet. Med kund avses den som har trätt i affärsförbindelse med sådan verksamhetsutövare som avses i denna lag.

Företaget saknar definition på när de anser sig ha etablerat en affärsförbindelse med en kund. De ska enligt sina rutiner i stället vidta åtgärder för att uppnå kundkännedom då [redacted]

[redacted] Dessa granskade kunder återfanns i kundakter. I de kundakter där växlingsbeloppet understigit motsvarande 15 000 euro, konstaterades brister avseende uppgift om syfte och art samt att inga underlag på pengarnas ursprung fanns dokumenterad trots att företaget valt att granska kunderna närmare. Eftersom alla övriga kunder är registrerade på samma kundnummer ("Walk-In Customer") går det inte att säga om det förekommer återkommande kunder som företaget i vart fall borde ha vidtagit grundläggande åtgärder för att uppnå kundkännedom på.

Av de kopior på utförd kundkännedom som överlämnats till Finansinspektionen finns det tre kunder som vid olika tillfällen växlat mer än motsvarande 15 000 euro, vilket är den lagstadgade beloppsbegränsningen då företaget i vart fall måste vidta grundläggande åtgärder för att uppnå kundkännedom. De dokument som företaget har presenterat som underlag på att kundkännedom uppnåtts saknar uppgift på syfte och art. I ett fall saknas även kopia på identitetshandling. I samtliga fall saknas underskrifter från växlingstillfället av såväl kund som handläggare. Enligt instruktionen så är transaktioner som avser stora belopp exempel på sådana som kan motivera en närmare granskning och utredning. Vid två av växlingstillfällena rörde det sig om belopp överstigande 500 000 kr.

En av kundakterna avser en valutaväxling om 150 000 kr som har utförts genom att pengar har överförts från ett företagskonto tillhörande bolag A

till företagets konto i samma bank. Enligt företagets instruktion ska identitetskontroll av juridiska personer innefatta inhämtande av registreringsbevis samt kontroll mot Bolagsverket. Uppgifter om denna kontroll ska enligt instruktionen antecknas på identitetshandlingskopiorna. Kundakten saknar dessa handlingar och den relevanta informationen.

På grund av detta är det inte möjligt att jämföra kundprofilerna från 2013 och tidigare år, samt transaktionerna knutna till dessa. Det är alltså inte heller möjligt för handläggaren se vilka växlingstransaktioner som kunden i fråga har gjort vid tidigare tillfällen än under innevarande år och på det sättet avgöra om det rör sig om en situation som kräver kundkännedom enligt 2 kap 2 § 3 penningtvättilagen.

De finns ingen dokumentation på att kunderna har fått några följdfrågor i de fall då pengarna har överförts till företaget via bank och i de fall då pengarna har mottagits kontant så har kunderna inte behövt uppvisa underlag på pengarnas ursprung.

Finansinspektionens bedömning

Finansinspektionens bedömning är på grund av ovan redogjorda skäl att företaget inte lever upp till de krav som ställs på verksamhetsutövare i 2 kap. penningtvättilagen om kundkännedom.

Företagets rutiner avseende granskning och rapportering av transaktioner

Ett företag som är registrerat hos Finansinspektionen enligt anmälningslagen ska granska transaktioner för att kunna upptäcka sådana fall som det misstänker utgör led i penningtvätt eller finansiering av terrorism. Misstänkta fall ska utan dröjsmål lämnas till Rikspolisstyrelsen (Finanspolisen). Företaget ska också avstå från att utföra sådana transaktioner. För att kunna göra detta ska företaget ha system eller rutiner för att granska transaktioner och för att kunna rapportera uppgifter till Rikspolisstyrelsen. Detta framgår av 3 kap. 1 § penningtvättilagen och 3 kap. 1 § 4 och 5 FFFS 2009:1. I 5 kap. FFFS 2009:1 finns ytterligare regler om uppgifts- och granskningskyldigheten.

Under platsbesöket framkom att företaget saknar rutin för att löpande följa upp olika kunders köp av valuta. Det går inte att söka på en kunds samtliga utförda växlingstransaktioner i datorsystemet och företaget saknar manuell rutin för att göra en sådan sökning.

Det fanns ingen dokumentation som visar granskning av kunder som nekats tjänster i enlighet med 2 kap. 11 § och 3 kap. 1 § penningtvättilagen.

Under platsbesöket framkom att företaget inte vet hur man rapporterar misstänkta transaktioner. Någon sådan rapportering har heller aldrig gjorts.

Finansinspektionens bedömning

Finansinspektionens bedömning är på grund av ovan redogjorda omständigheter att företaget inte lever upp till de i penningtvättlagen uppställda kraven på granskning och rapportering av transaktioner.

Utbildning av anställda

Ett företag som är registrerat hos Finansinspektionen enligt anmälningslagen ska se till att de anställda fortlöpande får den information och den utbildning som behövs. Detta framgår av 5 kap. 1 § penningtvättlagen.

I företaget instruktion anges att företaget ska vidareutbilda samtliga anställda som handlägger kundärenden minst en gång per år och utbildningen ska anpassas efter den anställdes behov. Vidare ska anställda löpande informeras om ändringar i regler om penningtvätt och finansiering av allvarlig brottlighet enligt instruktionen.

Under platsbesöket framkom att de anställda endast har utbildats inom penningtvättsområdet av de företag som de är ombud åt samt att de får läsa instruktionen som utbildning. Ingen utbildning har gjorts i de risker som förekommer vid valutaväxling.

Finansinspektionens bedömning

Finansinspektionens bedömning är att företaget varken följer penningtvättlagen eller sin egen instruktion att utbilda sin personal i penningtvättfrågor som gäller verksamheten med valutaväxling.

Val av ingripande

Finansinspektionen kan konstatera att företaget brister på ett flertal punkter i sin hantering av penningtvättregelverket. Av 10 § 2 anmälningslagen framgår att Finansinspektionen får förelägga företaget att göra rättelse för överträdelser av penningtvättlagen, och att om rättelse inte görs får inspektionen förelägga företaget att upphöra med verksamheten. Av 11 § anmälningslagen framgår att inspektionen får bestämma att ett beslut ska gälla omedelbart. Eftersom företaget verkar i en bransch där risken för att utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism är hög är det särskilt viktigt att företaget kommer tillrätta med de brister i regelefterlevnaden av penningtvättsregelverken som Finansinspektionen har konstaterat finns i företaget. Föreläggandet att vidta rättelse ska därför gälla omedelbart.

Det är dock rimligt att företaget ges viss tid på sig att komma tillrätta med de brister som Finansinspektionen bedömer finns i företaget. Mot bakgrund av att den verksamhet som företaget driver inte kan anses vara en komplicerad verksamhet, och att företaget endast har ett fåtal anställda bedömer inspektionen att rättelserna bör kunna klaras av inom några få veckor från det att företaget fått del av detta beslut.

FINANSINSPEKTIONEN

Martina Jäderlund
Avdelningschef

Andreas Barth
Jurist
08 – 586 484 11

Kopia för kännedom:

Bolagets revisor enligt Bolagsverket Sonny Malmquist på Mazars Revisionsbyrå
Styrelseledamot Munther al Kefagy

Hur man överklagar

Om ni anser att beslutet är felaktigt kan ni överklaga det genom att skriva till förvaltningsrätten. Ställ överklagandet till Förvaltningsrätten i Stockholm, men skicka eller lämna det till Finansinspektionen, Box 7821, 103 97 Stockholm.

Ange följande i överklagandet:

- Namn och adress
- Vilket beslut ni överklagar och ärendets nummer
- Varför ni anser att beslutet är felaktigt
- Vilken ändring ni vill ha och varför ni anser att beslutet ska ändras.

Kom ihåg att underteckna skrivelsen.

Överklagandet ska ha kommit in till Finansinspektionen inom tre veckor från den dag ni fått ta del av beslutet.

Finansinspektionen skickar överklagandet vidare till Förvaltningsrätten i Stockholm, om det kommit in i tid och Finansinspektionen inte själv ändrar beslutet på det sätt som ni begärt.